

De verdediger van een terrorist

ZW 15-3-75

Tijdens een discussie in „Avro's Televizier” hebben we mr. Bakker Schut een uiteenzetting horen geven over de achtergronden van de Baader-Meinhof-groep. De heer Bakker Schut treedt in West-Duitsland op als een der verdedigers van Ronald Augustin, die daar terechtstaat op verdenking lid te zijn van de Rote-Armee Fraktion, de oorspronkelijke benaming van de Baader-Meinhof-groep. Mr. Bakker Schut betoogde dat het grote onrecht van de Derde Wereld de Baader-Meinhof-groep ertoe brengt de Westduitse staat op verschillende punten aan te vallen. Een merkwaardige theorie. Wij vragen ons af of er enig logisch verband bestaat tussen de Derde Wereld en terroristische daden in West-Duitsland. Terecht wierp mr. H. Sandberg, hoofdredacteur van Het Parool, de jurist voor de voeten dat een moord op een Duitse rechter echt de situatie van de Derde Wereld niet verbetert.

In een interview in het dagblad Het Vaderland (8 maart) heeft mr. Bakker Schut zijn ideeën ook toegelicht. Op de vraag of hij tijdbommen een geschikt middel vindt voor de politiek, antwoordt de advocaat: „Het kan onmogelijk zijn op vreedzame wijze een verandering van de samenleving te bereiken.” Het is onbegrijpelijk dat een jurist zo weinig eerbied heeft voor de rechtsstaat. De heer Bakker Schut heeft grote kritiek op de sfeer die op het ogenblik in West-Duitsland zou heersen. Hij meent symptomen te zien van een hysterische jacht op extremisten, verdachtmaking van advocaten, intimidatie van kranten, radio en televisie. De heer Bakker Schut vindt dat op die manier de rechtsstaat tot een façade wordt.

Hier zijn nogal wat kanttekeningen bij te plaatsen. In de eerste plaats blijkt nergens dat de massa-communicatiemedia geïntimideerd zouden zijn. De jurist baseert zich alleen op het feit dat er zo weinig over het proces-Augustin wordt gepubliceerd. Een redelijker verklaring is wellicht dat de kranten, radio en televisie dit proces niet interessant genoeg vinden om het uitvoerig te vermelden. Vooral niet als andere „vrijheidsstrijders” groot in het nieuws komen door een moord op een rechter of een ontvoering van een politicus. De cliënt van Bakker Schut heeft het geluk gehad dat hem op het laatste moment werd verhinderd een marechaussee dood te schieten. Daardoor is Augustin op het nippertje geen moordenaar geworden. Sommige leden van de Baader-Meinhof-groep zijn dat wel. Maar van mr. Bakker Schut mogen het geen „moordenaars” en „terroristen” worden genoemd. In zijn ogen zijn het „politieke strijders”.

Ook als we ervan uit zouden gaan dat deze mensen „politieke strijders” zijn, maar dat zij tegelijk er niet tegen opzien om anderen om het leven te brengen, moet

een rechtsstaat zich daartegen verdedigen. Om die vraagstelling ging mr. Bakker Schut heen. Hij wil eerst de „oorzaken” proberen op te sporen waarom de leden van de Baader-Meinhof-groep tot hun daden overgaan. Dat is een heel mooi ethisch uitgangspunt, maar de rechtsstaat staat in de eerste plaats voor de vraag hoe de gemeenschap tegen deze misdadigers beschermd kan worden. Wanneer Bakker Schut opmerkt dat West-Duitsland hem doet denken aan de Hitlerjaren, dan heeft hij in zoverre gelijk dat ook Hitler en zijn bende in eerste instantie via geweld en intimidatie het politieke leven trachtten te beïnvloeden. Maar dat bedoelt mr. Bakker Schut niet. Niet de Baader-Meinhof-groep doet hem denken aan de Hitler-jaren maar het gedrag van de Westduitse overheid.

Wanneer alle mensen die veranderingen in deze wereld willen, met geweld hun „idealen” zouden bevechten, zou de wereld er nog slechter aan toe zijn dan ze al is. Via een rechtsstaat en een democratie probeert een aantal landen zijn burgers te vertegenwoordigen en te beschermen. Wanneer men de grondslag hieronder wegtrekt blijft er niets meer over. In het dagbladinterview zegt Bakker Schut: „Maar het moet toch mogelijk zijn eenmaal tot een rechtvaardige, menselijke samenleving te komen? Ik vind dit geen sentimentele utopie. Juist de Rote-Armee Fraktion beseft maar al te goed dat we leven in een moeilijke, keiharde wereld.” Deze zinnen worden gesproken door een man die niet aarzelt moordenaars goed te praten die denken via moord en intimidatie tot een „menselijke samenleving” te komen. Het ergste vinden wij nog dat deze verdediging komt uit de mond van een jurist. Nota bene een wetenschappelijk medewerker aan de Rijksuniversiteit te Utrecht die de studenten moet leren wat recht in een rechtsstaat betekent.

Wanneer men de theorieën aanhangt van de Baader-Meinhof-groep en van mr. Bakker Schut, zouden mensen die het daar niet mee eens zijn, gerechtigd zijn mr. Bakker Schut op een gewelddadige wijze uit de universiteit te verwijderen. Maar gelukkig leven we in een rechtsstaat en is het mogelijk dat mr. Bakker Schut zijn ideeën vrijelijk kan uitspreken. Of hij zich van het voorrecht hiervan bewust is, vragen wij ons af. Want mr. Bakker Schut vindt dat tussen West-Duitsland en Nederland niet zo'n fundamenteel verschil bestaat. Hij acht een ontwikkeling dat „de rechtstaat tot een façade wordt gemaakt”, ook in Nederland denkbaar. Dit wordt gezegd door een man die zelf de rechtsstaat aan zijn laars wil lappen als dat naar zijn mening op den duur een rechtvaardiger en menselijker samenleving oplevert. Het is diep droevig.

Dr. F. A. Heugens

Terwijl men in de meeste landen, ook in linkse kringen, tot het inzicht lijkt te zijn gekomen dat de links-extremistische Baader-Meinhofgroep en aanverwante organisaties uit zeer gevaarlijke terroristen bestaat en dat hun advocaten méér doen dan de verdediging voeren, wil dat er in Nederland blijkbaar nog niet overal in. Niet alleen zijn bepaalde bladen, zoals de Volkskrant en Vrij Nederland, steeds weer hevig begaan met het lot van de gevangen terroristen, maar nu wil ook een eigen Nederlands comité daadwerkelijk „de politieke gevangenen” gaan helpen.

Alsof het aandeel van de landgenoten Ronald Augustin en Ralf Reinders in de terroristische activiteiten in Bondsrepubliek nog niet groot genoeg is, hebben vorige week zaterdag in Utrecht ruim 40 artsen en juristen het „Medisch-juridisch Comité Politieke Gevangenen” opgericht. Gezien het feit dat het initiatief hiervoor is uitgegaan van de bekende Baader-Meinhofsympathisanten als mr. P. H. Bakker Schut en de psychiater J. F. Teuns, mag worden aangenomen dat hiermee niet echte politieke gevangenen zoals bijv. in Spanje zijn bedoeld, maar de terroristen van de „Rote Armee Fraktion” (of wel de Baader-Meinhofgroep).

Duidelijk wordt dat ook uit de verklaring die de leden van het comité (waarvan ook de hoogleraren Nagel en Kempe deel uitmaken) hebben ondertekend. Hierin heet het o.m.: „In de Duitse Bondsrepubliek vertoont de behandeling (van politieke gevangenen, red.) onverhuld fascistische trekken, zoals o.m. is gebleken uit de behandeling van de verdachten van de RAF.” Deze juristen en artsen zijn nl. de opvatting toegedaan dat wanneer de Westduitse justitie probeert te verhinderen, dat links-extremisten vanuit de gevangenis met bemiddeling van hun advocaten hun activiteiten voortzetten, dit fascistisch is.

Een feestelijk accent aan de oprichtingsbijeenkomst kwam bovendien de Stuttgarter advocaat Klaus Croissant geven, die deze gelegenheid gretig aangreep om tegen de Westduitse justitie en „het vergiftigde openbare klimaat” in de Bondsrepubliek van leer te trekken. Want terwijl hij en zijn mede-advocaten van de Baader-Meinhofgroep in de Bondsrepubliek wegens hun demagogie en hun publiciteitsbelustheid niet meer serieus worden genomen, zijn er nog altijd

bladen in Nederland die dit alles voor zoete koek slikken.

Zo toont Vrij Nederland zich deze week hevig verontwaardigd over het feit dat Croissant als advocaat van het grote Baader-Meinhofproces is uitgesloten, maar beperkt zich bij het „waarom” tot het cite-

26-4-75
NRCE-4

Hoe in Nederland terreur wordt aangemoedigd

door onze correspondent
S. van der Zee

Ronald Augustin/mr. Bakker-Schut

ren van Croissant. Deze weet het allemaal zo goed en zo overtuigend te brengen, dat elke VN-lezer na het lezen van het betreffende artikel wel hartgrondig „vuile rotmoffen” moet uitroepen.

De schrijver van het artikel moet overigens bij het concipiëren in grote verwarring hebben verkeerd, aangezien hij alles door elkaar haalt. Onder meer bericht hij dat het Bundesgerichtshof in Stuttgart – het federale hof – het uitsluitingsproces heeft gevoerd. Maar in de eerste plaats is het Bundesgerichtshof in Karlsruhe gevestigd, en in de tweede plaats is het proces gevoerd door het Oberlandesgericht in Stuttgart, een gerechtshof dat normale zwarte en geen rode toga's draagt, zoals de VN-rapporteur eveneens beweert.

Monddood

Het kan natuurlijk ook niet uitblijven of er worden in het artikel associaties gelegd met het Derde Rijk. De uitsluiting is nl. behandeld door de „Staatsschutzkammer”, die in 1959 is ingevoerd „naar het evenbeeld van de uit het Derde Rijk beruchte 'Sondergerichte'”, zo weet de schrijver fijntjes te melden. Waarmee met één greep is aangetoond, dat die Duitsers helemaal nog niet zijn veranderd. Ten slotte zijn het niemand minder dan Croissant en zijn Nederlandse tegenhanger Bakker Schut die het grote Baader-Meinhofproces „het proces van het fascisme” durven te noemen. En als zij vertellen dat de advocatuur in de Bondsrepubliek mond dood wordt gemaakt en er in de Westduitse pers nauwelijks belangstelling voor dit soort praktijken bestaat, dan krijgt de VN-lezer dit als de laatste en grote waarheid opgediend.

Tot hetzelfde genre behoort een artikel in de Volkskrant van afgelopen maandag over de oprichtingsbijeenkomst van het „Comité”. De kop boven dit stuk: „Linkse advocaat wordt tot zwijgen gebracht”.

De vraag is waarom deze bladen, of de artsen en juristen van het comité, alles maar klakkeloos overnemen wat Croissant en Bakker Schut beweren. Mogelijk is dat dit uit verkeerd begrepen solidariteit met de Baader-Meinhofgroep en de advocaten gebeurt. Mogelijk is ook dat zij simpelweg achter de terroristische ideeën van de groep staan. In ieder geval staat vast dat door hun wervende activiteiten de links-extremisten buiten de gevangenis worden aangemoedigd om hun terreur te versterken.

'Misverstand'

NRC - 4 2-3-76

bij aanhouding van advocaat

Door een onzer redacteuren

DEN HAAG, 2 mrt. — Minister Van der Stoel ziet geen aanleiding zijn Westduitse collega te onderhouden over het optreden van grensbewakers op woensdag 11 februari jl., toen mr. P. H. Bakker Schut de grens passeerde met een juridisch student uit Utrecht. Zij waren op weg naar het Baader-Meinhofproces in Stuttgart en zouden zijn gefouilleerd en even zijn opgesloten in een cel.

Volgens de bewindsman berustte het optreden van de grensbewakers op een „betreurenswaardig misverstand”. De betrokken ambtenaren meenden dat de inzittende van Bakker Schuts auto een treffende gelijkennis vertoonde met een Westduitse anarchist. Vandaar dat er een onderzoek volgde op wapenbezit en een visitatie.

Toen de advocaat zich tegen dat laatste verzette, is hij om weggelopen te voorkomen, even in een cel gezet. Het onderzoek van de auto werd, aldus de door minister Van der Stoel ingewonnen inlichtingen, gestaakt toen bekend werd dat mr. Bakker Schut in zijn auto stukken vervoerde die betrekking hadden op de zaak Baader-Meinhof.

Met name het artikel Bekämpfung von Stadtguerilla uit het Duitse tijdschrift Der Criminalist, had bij de grensbewakers niet de indruk gewekt dat het ging om documenten die bedoeld waren ter verdediging van een cliënt.

Minister Van der Stoel heeft dit geantwoord op vragen van de Kamerleden Roethof en Voogd (PvdA). Mr. Bakker Schut had op 11 februari alarm geslagen bij de juridische faculteit in Utrecht toen hij naar zijn zeg-

gen onder bedreiging met wapens uit zijn auto moest stappen, gefouilleerd werd en vervolgens in een cel werd gezet. Een officiële klacht werd niet gedeponereerd bij het ministerie van buitenlandse zaken, noch bij de Nederlandse ambassade, in Bonn.

Augustin

Mr. Bakker Schut is raadsman van de Nederlander Ronald Augustin, die ervan wordt verdacht lid te zijn van de Baader-Meinhofgroep. Hij heeft op maandag 16 februari in een brief aan minister Van der Stoel duidelijk gemaakt wat hem was overkomen.

Daarbij zond hij een fotokopie van het verslag van de Bundesgrenzschutz die de bewuste woensdag 11 februari dienst had gedaan en zijn relaas in een Duitse krant had verteld.

De juridische faculteit in Utrecht heeft op 11 februari in een motie de houding van de grensbewakers scherp bekritiseerd. Ook het medisch-juridisch comité politieke gevangenen, waarvan Bakker Schut en de rechtenstudent lid zijn, heeft, afgaande op de verklaringen van de advocaat aan zijn secretaresse een protest laten horen op 11 februari.